

אזרחות

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון – $(10\frac{2}{3} \times 6)$ – 64 נקודות

פרק שני – (12×3) – 36 נקודות

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראה מיוחדת: לפני שתענה, קרא בעיון את ההוראה בראש כל פרק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (64 נקודות)

ענה על שישה סעיפים מן השאלות 1–3 (לכל סעיף – $10\frac{2}{3}$ נקודות).

1. מדינת ישראל – מדינה יהודית

- א. הסבר כיצד **סמל המדינה** מבטא את האופי היהודי של מדינת ישראל.
- ב. החלק השני של הכרזת העצמאות הוא החלק **המעשי והמשפטי** שלה. הצג שתי החלטות המופיעות בחלק זה של ההכרזה.
- ג. הסבר מיהו יהודי על פי **חוק השבות**. הצג מקרה אחד שבו שר הפנים יכול למנוע מיהודי לעלות למדינת ישראל על פי חוק השבות.

2. רשויות השלטון במדינת ישראל

- א. הסבר את החשיבות של **האופוזיציה** בבית הנבחרים (פרלמנט) במשטר דמוקרטי.
- ב. הסבר שניים מתפקידי **הממשלה** בישראל.
- ג. ציין את שלוש הערכאות (רמות) **במערכת המשפט** במדינת ישראל, והסבר מדוע חשוב שיהיו ערכאות שונות.

3. המדינה הדמוקרטית

- א. הצג מה הן **זכויות טבעיות**, הסבר מקרה אחד שבו מותר להגביל את הזכויות הטבעיות של אדם.
- ב. הסבר מדוע **עקרון הפלורליזם** הכרחי לקיום משטר דמוקרטי.
- ג. בזמן המבצע הצבאי "שומר החומות" התרחשו מהומות בערים מסוימות. במהומות אלה נפגעו בני אדם וכן רכוש רב. כדי למנוע פגיעה בבני אדם וברכוש, החליטה המשטרה להטיל עוצר לילה בערים אלה: היא אסרה על יציאת התושבים מן הבתים ועל כניסה של אנשים מחוץ לעיר משעות הערב ועד לפנות בוקר.
 - הצג את הזכות **לחופש התנועה**.
 - הסבר כיצד הזכות לחופש התנועה באה לידי ביטוי בקטע.

פרק שני (36 נקודות)

ענה בקצרה על שלוש מן השאלות 4–8 (לכל שאלה – 12 נקודות).

4. הצג שני מאפיינים של משטר פרלמנטרי.
5. הסבר מהו עקרון הגבלת השלטון.
6. הסבר שתיים מן הזהויות האלה: זהות לאומית, זהות דתית, זהות אזרחית.
7. הסבר את שני המושגים האלה:
 - שאילתא
 - בג"ץ (בית המשפט הגבוה לצדק)
8. הצג שתי הצדקות מהכרזת העצמאות לזכות של העם היהודי להקים מדינה יהודית בארץ־ישראל.

בהצלחה!